

Poradnik dla inwestorów realizujących remonty i termomodernizacje ze wsparciem ze środków Funduszu Termomodernizacji i Remontów

Planujesz termomodernizację lub remont budynku?

Pamiętaj, że mogą w nim gniazdować ptaki i nietoperze. Odpowiednio zaplanuj inwestycję i chroń ich siedliska w trakcie prowadzenia prac.

Dlaczego ochrona siedlisk ptaków podczas termomodernizacji jest tak ważna?

Pamiętaj, że

- większość ptaków żyjących na fasadach, dachach, balkonach i strychach budynków jest objęta ścisłą ochroną gatunkową. Nie wolno ich zabijać, płoszyć, niszczyć ich jaj, gniazd i siedlisk;
- w miastach najważniejszym miejscem gniazdowania ptaków są właśnie budynki, nie drzewa;
- budynki są jedynym miejscem gniazdowania m.in. dla jerzyków, wróbli, jaskółek oknówek, gołębi miejskich i kopcuszków;
- w budynkach gniazdują też m.in. mazurki, pleszki, bogatki, szpaki, puszczyki, a nawet kaczki krzyżówki, które coraz częściej korzystają z gościnności miejskich balkonów;
- w budynkach ptaki najczęściej gniazdują w stropodachach, otworach wentylacyjnych, kominach, szczelinach w elewacji, między wielkimi płytami, za rurami spustowymi i rynnami, pod obróbkami blacharskimi, na strychach;
- nietoperze, mogą wykorzystywać budynki jako miejsce kolonii rozrodczych, kryjówek przejściowych i zimowych;
- ptaki są pożyteczne! Zjadają uprzykrzające nam życie owady. Np. Jerzyki mogą (zwłaszcza w okresie wychowywania młodych) zjadać/łapać kilka-kilkanaście tysięcy ofiar dziennie, z czego spora część to komary.

Jak prowadzić termomodernizację i remonty, aby ptakom i nietoperzom nie stała się krzywda?

1. Planując inwestycję uwzględnij terminy lęgów ptaków na danym budynku. Dla ptaków okres lęgów trwa zwykle od marca do września.
2. Przed rozpoczęciem prac budowlanych zleć doświadczonemu przyrodnikowi (ornitologowi i chiropterologowi) wykonanie **ekspertyzy przyrodniczej**, stwierdzającej obecność lub brak chronionych gatunków ptaków i nietoperzy w danym obiekcie budowlanym.
3. Jeżeli w budynku są siedliska ptaków lub nietoperzy, powinieneś uzyskać niezbędną decyzję **Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (RDOŚ)** zezwalającą na niszczenie siedlisk gatunków chronionych. Do wniosku o wydanie decyzji dołącz wyniki ekspertyzy przyrodniczej.
4. Po uzyskaniu zgód i decyzji możesz przystąpić do wykonywania planowanych prac z zachowaniem zaleceń przyrodnika oraz decyzji RDOŚ.
5. Prace termomodernizacyjne najlepiej przeprowadzić poza czasem lęgów ptaków i nietoperzy zamieszkujących dany budynek. Najczęściej jednak prace są wykonywane w sezonie lęgowym. W takim przypadku odpowiednio wcześniej powinieneś zabezpieczyć otwory i szczeliny tak, aby uniemożliwić ptakom i nietoperzom dostęp do gniazd.
6. Pamiętaj o zaleceniach wynikających z decyzji RDOŚ. Termomodernizacja podczas której następuje niszczenie siedlisk powinna odbywać się pod nadzorem przyrodniczym.
7. Po zakończeniu prac budowlanych wykonaj tzw. **kompensację przyrodniczą**. Najczęściej polega ona na montażu budek lęgowych. Skutecznym rozwiązaniem jest pozostawienie miejsc, z których ptaki będą mogły korzystać po skończonej termomodernizacji. Rzadziej spotykany jest montaż platform lub wież lęgowych. Z wież lęgowych korzystają m.in. jerzyki, wróble, jaskółki.